

**Kugbɔnlieku kùà Pɔl kele' ki de'
Korɛnt
yaab nnɔ
Nà wɔngh kugbɔnku kuu te
ma bo**

Pɔl kele' kugbɔnkpiɛku kùà ki de' Korɛnt yaab nnɔ ya puoli bó nɛ wɔn nin u'yul jon' ni' bó. U tɪ baa' nɛ bi'yɛnm ɲa ɲmaake' u'bo. Bi'ni biba mɔnɔn yɪe ki ye wa yé Yesu ya tond. Pɔl mɔ ya yɛnm ɲa ɲmaake' bi'bo. Nɛn bo nɛ wa wuɔke' bi'saan, ki liebe' Efɛs ya du bó. U tɪ baa' nɛ ki kele' kugbɔntɔku nin tinunsiir ki de' Tit wɔ ɲ tɪ de bɛ. Ku ya gbɔnku bole' nɛ, nil ɲa bɛn nɪ tien' ma. Tit tuke kugbɔnku nnɔ uyo wà ki joh Korɛnt nnɔ, Pɔl ya yɛnm ɲa dɔ. Tit liebe' nɪ ki lá cende' Pɔl Maseduɔnn ya du ni nɛ, ki tɔke' wɔ ki ye Korɛnt yaab tuo' u'gber ki lɛbre' bi'tetem, nɛ u'yɛnm ji duɔn' nɛ u kele' kugbɔnku kuu kí de bɛ.

Kí cin liyul 1 kí tɪ baa iyul 7 Pɔl len' ki fie' u'ba, ki ye u yé Kristo ya tond nɛ, nɛ nɪ yé u'bo lituonl nɛ. Ijɛnd nin kinunbɔnk tu' wɔ u'tuonl ni ki yebe, ama u juun' ki teke' nɛn kɛ.

Kí cin iyul 8 kí tɪ baa 9 Pɔl sureh Kristo yaab bà te Korɛnt ya du ni nnɔ bɛ ɲ pu Kristo yaab bà te Yerusalem ni, ka ɲmɔbe niba nnɔ mipum nin tinimɔnt.

Kí cin iyul 10 kí tɪ baa 13 Pɔl wuɔn' unil li ɲmɔbe mitetem mà, kí li yé Kristo ya tond nɛ. U ya bùol Kristo ya tond yé unil wà jùindeh u'ba tingi ki kpiendeh bitɔb nɛ.

Ifuonde

¹ Min Pɔl, n yé *Yesu Kristo ya tond nɛ Uwien ya yíem bo. Min nin ti'ninjɛ Timote nɛ kieh kugbɔnku kuu tí de Uwien ya taanl yaab bà te Korɛnt ya du ni nnɔ nin bà mɔ kɛ yé u'yaab ki te Akayi ya tinfɛnm kɛ ni nnɔ.

² Ti'Baa Uwien nin Yonbdaan *Yesu Kristo ní juoke nɛ, kí de nɛ uyɛnduɔn.

Ni'mɔ ní li duɔndeh ni'tɔb ya yɛnm

³ Tí pèke mɛn Uwien ti'Yonbdaan *Yesu Kristo ya Baa. U yé ti'Baa wà muɔh binib micɛɛkm ki gbiekeh nɛ, ki yé Uwien wà duɔndeh binib ya yɛnm isɛn kɛ ni.

⁴ U duɔndeh ti'yɛnm ijɛnd kɛ ni nɔ ti'mɔ ní li freh ki duɔndeh binib bà lɛnh ijɛnd kɛ ya bol ya yɛnm kí ñɛ tinbi mɔnɔn lɛnh uyɛnduɔn wà u'saan nnɔ bo nɛ.

⁵ Nnɔ nɛ Kristo bo, ti lɛnh ijɛnd ki gbiekeh ma nnɔ wɔn Kristo bo nɛ Uwien duɔndeh ti'yɛnm mɔ ki gbiekeh.

⁶ Ti te uyɛnsaa ni la, ti nuunh ninbi ya yɛnduɔn nin ni'ɛmɛrm nɛ. Uwien duɔn' ti'yɛnm nɔ ti'mɔ ní duɔn ni'yaam ní juun kí tuo ti jinh ijɛnd yà nnɔ nɛ.

⁷ Nɛn bo, ti cinbe ki du ni'bo ki gbien', kimɛ ti bɛn ki ye tinbi nin ninbi taakeh ki jinh ijɛnd ma nnɔ, ti li taan kí li nɛmɔbe uyɛnduɔn mɔ nɛ.

⁸ Ti'yaabɛ, ta yíe ní li te ka bɛn ki ye ijɛnd là tu' tɛ Asi ya tinfɛnm ni. Ijɛnd nnɔ nɔ là nɛmɔbe fuul. I là faake' nin tɛ cɛɛn nɛ, nɛ ta ji là daan ki ye ti li lɛ limiel mɔnɔn.

⁹ Imɔn, tinbi mɔnɔn là maale' ki ye ti'kuum ya yo baa' nɛ. Ní là tien' nnɔ nɔ ti la ji ní li du ti'ba bo, ama tí li du Uwien wà mɛkreh bitɛnkpiib nnɔ bo nɛ.

¹⁰ Wɔn nɛ ɲɛn' tɛ mi ya kubierm ni, ki tí li ɲɛn tɛ mi'ni mɔ. Imɔn, ti du wɔn bo nɛ ki ye u li ɲɛn tɛ len.

¹¹ Ni'mɔ toreh tɛ len nɛ nin ni'kaare. Nnɔ nɛ Uwien dienh tɛ mimɔnm kí ɲɛ linigol ya kaare bo. Nɛ tinbi bo binib bà yɛbe mɔ li faare Uwien.

Nà cère' Pɔl pien' u'sɛn ya jom

¹² Ti jɛbnh ti'ba nà bo si: ti bɛn ti'yɛnm ni, ki ye ti ɲmɔbe mitetem mà nnɔ ɲɛn' Uwien saan nɛ. Mí wien nɛ, ki cuube uɲɛndun wuu ni, ni'kɛ tu nin ninbi bo. Uwien ya juokm nɛ cère' ti te nnɔ, na yé nisaalyɛnfuom.

¹³ Ti kɛle' nɛ tigbɛr tà ti'gbɔnt ni nnɔ, gbɛr tuba ɲa te len ɲɔ ní kàan ka ní fre kí bɛnde tu'tingi. Nɛ n teke' ki jin' ki ye ni li fre kí bɛnde tu'kɛ ya tingi

¹⁴ tɛn ni cin' ki bɛndeh ma ki teh tinbi nɛ yé ni'jɛnjɛbn, nɛ ni'mɔ li yé ti'yɛ lidaali là Yonbdaan *Yesu li baa ní nnɔ.

¹⁵ N là ɲmɔbe mi ya dum ya bol nɛ ki cèkre' n'yɛnm ní kpɛ kí baa ni'saan ɲɔ ní tí ní lɛ mimɔnm kí pukn.

¹⁶ N ɲɛn' ni'saan la, n li jo Maseduɔnn ya tinfɛnm bó nɛ, kí tí ní liɛbe ní ni'saan ɲɔ ní de nni nà kɛ ciɛke nni ní fre kí jo Sude ya tinfɛnm bó.

¹⁷ N cèkre' n'yɛnm ní tien nnɔ ma nnɔ, ma tùɔre' ki maale' nɛ-ɛɛ? Bii n cèkre' n'yɛnm ní tien nà nnɔ yé unisaal ya yɛnmaale nɛ, ɲɔ ní ye nɛn nɛ, kí liɛbe kí ye nɛn ɲa ɲí?

¹⁸ Uwien yé umɛmɔndaan nɛ. U bɛn ki ye ta tɔkeh nɛ ki teh nɛn nɛ, ki liɛbeh ki teh nɛn ɲa ɲí.

¹⁹ Kimɛ *Yesu Kristo Uwien ya Bijɛ wà min nin Silfɛn* nin Timote là tɔke' nɛ u'gbɛr nnɔ ɲa teh nɛn

* **1:19** Bi liɛbe' ki yih *Silfɛn* nɛ Silas. Liike Itùon 15:22, 40.

nɛ, kɪ liɛbe kɪ ye nɛn ŋa nɪ. Ama u tuu ki cɛ ki teh nɛn nɛ.

²⁰ Wɔn bo nɛ Uwien là pùon' ki ye u li tien nà kɛ nnɔ tien'. Wɔn bo mɔ nɛ ti teh «Ami» ki kpɛkreh Uwien.

²¹ Wɔn Uwien nɛ cɛrɛ' tinbi nin ninbi faa mitekjim ni kɪ nɛ Kristo bo. Wɔn nɛ gɛnde' tɛ ki tien' u'yaab,

²² ki tien' u'dɛku ti'bo, ki cɛrɛ' *Mifuoŋaanm te ti'fɛl bo. Nɛn nɛ wuɔn' ki ye ta n lúo mimɔnm mà u bonde' mɛ ki ble' tɛ nnɔ.

²³ Min wɔn, n taa' Uwien nɛ ki tien' n'mònkunl, n nɛn la, u la dàan nni. Ma là yíe n len tuba, tù n saa ni'yɛnm nɛ. Nɛn nɛ cɛrɛ' ma liɛbe' ní Korɛnt ni.

²⁴ Na yé ti nuunh tí wɔbn nɛ kɪ wuɔn nɛ ni li teke Uwien kɪ ji ma bo nɛ, kimɛ ni co mitekjim kenken nɛ. Ama ti nuunh tinbi nin ninbi n taan kɪ sɔn ŋɔ ní li ŋmɔbe uyɛnsɔnge nɛ.

2

¹ Min cɛkre' nà sɔ n'yɛnm ni: nɪ yé n li liɛbe ní ni'saan, ni'yɛnm n saa la, ma we ní.

² Kimɛ min nin yul saa' ni'yɛnm la, n ji li lɛ ŋmɛ wɔ n de nni uyɛnsɔnge? Na yé n saa' ninbi bà ya yɛnm nnɔ-ɔɔ?

³ Nɛn bo nɛ n tí là kele' nɛ kugbɔnku kuba, kimɛ ma là yíe n baa n'yɛnm n saa ninbi bà bi li de nni uyɛnsɔnge nnɔ bo. N bɛn ni'kɛ ya tetem. Nà li sɔnge n'yɛnm nnɔ li sɔnge ni'kɛ mɔ yaam nɛ.

⁴ N là kɛh nɛ kugbɔnku nnɔ ma nnɔ, n'yɛnm ŋa là ŋmɛ fiimu nɔ, nɪ wi nni ki tɪ kɛnde' nɛ n muɔh brɪbrɪ. Nin nɛn kɛ ŋɔ ma là kele' kugbɔnku bugbɛn n saa ni'yɛnm, n la yíe ní bɛnde n yíe nɛ ki tɪ kpɛ ma bo nɛ.

Wà bii' nnɔ, nɪ fère wɔ

⁵ Unil tien' uyensaa ya bonn la, na yé u saa' min baba ya yɛnm nɛ, u saa' ni'kɛ yaam nɛ. Ma yíe ń len kí tĩ kɛnde. Na li yé ni'kɛ mɔnɔn la, u saa' ni'ni biba yaam.

⁶ U ya daan wɔn, ni'ni bà yebe kɔn' nin wɔ ma, nĩ dɛkre nɛ.

⁷ Nɛn bo, ni ji bi li fère wɔ u'biil nɛ, kí duɔn u'yɛnm. Nnɔ ɲa ńí la, u'yɛnm ji li saa kí tĩ kɛnde nɛ.

⁸ Nɛn bo nɛ n sureh nɛ ní wuɔn wɔ kí ye ni yíe wɔ.

⁹ Kimɛ n kieh nɛ kugbɔnku kuu ma nɔ, n yíe ń diire kí liike ni boh tibont isɛn kɛ ni bii na boh nɛ.

¹⁰ Ni fère' unil wà u'biil la, n'mɔ fère wɔ nínɔ. N fère' wɔ u'biil ma nnɔ, na bi ciɛke min ń fère wɔ, ninbi bo nɛ n fère' udaan Kristo ya nun bó,

¹¹ ɲɔ ki la de *Satan usɛn wɔ ń lere kí tuln tɛ, kime ti bɛn u maaleh ti'bo yà.

Pɔl ya yɛnm saa' Trowas ya du ni

¹² N là jon' Trowas ya du bó ń tĩ tɔke Kristo ya gbɛmɔnmɔnt nɛ. Nin Yonbdaan de' nni usɛn ń sɔn lituonl bugben ma kɛ nnɔ,

¹³ n'yɛnm ɲa là dɔ, kime ma là laa' n'ninje Tit. Nɛn bo nɛ n là cɛbe' udu nnɔ yaab ki bure' Maseduɔnn ya tinfɛnm bó.

Yesu Kristo nɛ mɔn' ki faake'

¹⁴ Tɔ, tí faare mɛn Uwien. Uyo kɛ u cɛreh ti te binib bà wɔngɛh ki teh u mɔn' ki faake' ya cɛkl ni nɛ kí ńɛ Kristo bo. Kí ńɛ tinbi bo nɛ u cɛreh binib bɛndɛh Kristo ya gbɛr ni'kɛ saan. U'gbɛr ya bɛndm nnɔ te tɛn lɛfina wà ya nu ɲmɛ ki joh ni'kɛ saan nɛ.

¹⁵ Imòn, Uwien bo, ti yé Kristo ya lefina nɛ ki nu ki ηmɛ. Bà pɛ miηmɛrm ya sɛn bo nin bà pɛ usɛn wà li cèrɛ bɛ ní juore fɛnm kɛ ciìh lefina nnɔ ya nu nɛ.

¹⁶ Lɛfina nnɔ yé biba bo mikuum ya nu nɛ, ki tukeh mikuum ki bàareh bɛ, ki yé bitɔb bo limiel ya nu, ki cèrɛh bi lɛnh limiel. Njɛ li fre kí sɔn li ya tuonl-i?

¹⁷ Tinbi ηa taah Uwien ya gber ya tɔkm ki teh ukpenkpende tɛn binib bà yɛbe teh ma bo. Uwien nɛ sɔn' tɛ. Kristo bo nɛ ti tɔkeh wɔn Uwien ya gber u'nun bó, jɔknt ηa te ti'fɛl bo.

3

Kujɔtiefɛnku ya tuonl

¹ Ni maaleh tí biɛ kí taa ti'ba kí wuɔn nɛ nɛ? Bii ni maaleh tí de nɛ tigbɔnt kí wuɔn kí ye ti yé *Yesu ya tondb nɛ? Bii ni maaleh ninbi nɛ ní de tɛ tigbɔnt kí wuɔn kí ye ti yé bɛ, tɛn binib biba teh ma bo?

² Ninbi nin ni'yul nɛ yé ti'bo kugbɔnku. Kugbɔnku nnɔ kele' ti'fɛl ni nɛ, nɛ unil kɛ bɛn kù, ki kaan' kù mɔ.

³ Imòn, ni mɔnbe ki yé Kristo bo kugbɔnku nɛ kí ñɛ ti'tuonl bo. Kua kele' nin siem, kù kele' nin Uwien wà fuobe ya Fuoñaanm nɛ. Kua kele' tɛnpɛnɛn bo, kù kele' binib ya fɛl ni nɛ.

⁴ Kristo bo, ti ηmɔbe mi ya dum nɛ Uwien ya nun bó.

⁵ Ta maale' ki ye ti li fre kí tien niba ti'tiema tuɔm bo, ama Uwien nɛ cèrɛh ti frɛh ki teh, ti teh nà.

⁶ Wɔn nɛ de' tɛ mituɔm ki cèrɛ' ti yé kujɔtiefɛnku ya tonsɔnb. Kujɔtieku nnɔ ηa ñɛn' Moyis kele' *yiko wà nnɔ, kù ñɛn' *Mifuoñaanm nɛ. Kimɛ *yiko

bàareh nin mikuum nɛ, nɛ *Mifuoñaanm dienh limiel.

⁷ Yiko nnɔ là kele' itenpɛnɛn bo nɛ, ki ηmɔbe Uwien ya kpɛke, ki cɛre' Moyis ya nun bó windeh. Israyɛl yaab ηa là li fre kí liike u'nun bó kí nɛ ukpɛke nnɔ bo. Ama ukpɛke nnɔ ηa wuɔkreh. Ní yé *yiko wà bàareh nin mikuum ya tuonl là ηmɔbe u ya kpɛke la,

⁸ bɛ li tien *Mifuoñaanm ya tuonl ya kpɛke ηa ní cɛn nnɔ?

⁹ Lituonl là bo Uwien li bu kí biin binib ηmɔbe ukpɛke la, bɛ li tien lituonl là li cɛre wɔ ní bù binib bigbɛmɔndɛnb ηa ní li ηmɔbe kí cɛn nnɔ?

¹⁰ Nɛn bo nɛ ukpɛke wà là windeh uyo bo nnɔ ηa yé bonn fɛnfɛnnɔ ya kpɛke wà ηa ηmɔbe u ya tɔ nɔ bo.

¹¹ Ní yé nà ηa wuɔkreh ηmɔbe ukpɛke la, bɛ li tien nà tuu ki te ηa ní li ηmɔbe ukpɛke kí cɛn nɛn-i?

¹² Ti du li ya dɛndɛnl bo nɛ ki ηmɔbe lifɛl.

¹³ Ta teh tɛn Moyis là teh ma bo. U là pibndeh u'nun bó ηɔ Israyɛl yaab la ɛ ukpɛke wà windeh ka ní wuɔke nnɔ ya gbenm nɛ.

¹⁴ Ama bi'yɛnm juore' ki liibe nɛ. Haali nin dinnɔ bi kàanh Kujɔtiekaaku ya gbɔnku la, nà là liɛke bi'nun bó nnɔ biɛ ki te nɛ, na lèkre'. Kristo ηa ní la, uba ηa ní fre kí lèkre nɛ.

¹⁵ Imɔn, haali nin dinnɔ bi kàanh Moyis ya gbɔnt la, nì te tɛn niba nɛ cùube bi'yɛnm bo.

¹⁶ Ama unil pekre' ki paan' Yonbdaan bo nɛ la, u'yɛnm li cìbre.

¹⁷ Kimɛ Yonbdaan yé *Mifuoñaanm nɛ. Nɛ Yonbdaan ya Fuoñaanm te nà saan la, liwiɛl nɛ te ni'saan.

18 Tinbi bà kɛ niba ɲa ji lieke ti'nun bó nnɔ, ti te tɛn kinunliik nɛ bi likeh ki lɛnh Yonbdaan ya kpiɛke windeh ma bo. Nɛ wɔn wà yé *Mifuoñaanm nnɔ lèbreh tɛ ki cèreh ti nɛngreh wɔ, ki lɛnh ukpiɛke u yɛbreh ki joh.

4

Uwien taa' u'faal ki ɲukn' tinbi bà yé isɛncɛb nnɔ
nɛ

1 Uwien ya nimànt bo nɛ u taa' u'tuonl ki ɲukn' tɛ. Nɛn bo nɛ ti'gbɛnɛnt ɲa ɲɛndeh.

2 Ama ti wiɛ' itùon yà yé libɔnbɔnl ni ya tùon ki ɲmɔbe ifɛ nnɔ. Ta taah cekn ki lɛreh nib, ka lèbreh Uwien ya gbɛr ye ma. Ama tinbi tɔkeh tigbɛmànt baba nɛ nɛ wien. Nnɔ nɛ unil kɛ li du ti'bo Uwien ya nun bó.

3 Nɛ nɛ yé ti tɔkeh tigbɛmɔnmɔnt tà nnɔ ya tingi biɛ ki buɔ la, tu'tingi buɔ bà juonh fɛnm nnɔ bo nɛ.

4 Bi yé binib bà ɲa teke' Kristo ki jin' nɛ. *Satan wà yé uɲɛndun wuu ya wien nnɔ nɛ libe' bi'yɛnm ki cèrɛ' ba lɛnh tigbɛmɔnmɔnt ya wɛnwɛnku. Kuwɛnwɛnku nnɔ wɔngɛh Kristo wà yé Uwien ya nɛnnɛnku nnɔ ya kpiɛke nɛ.

5 Tɔ, ti tɔkeh nɛ tigbɛr tà nnɔ ɲa lienh tinbi bo, tù lienh *Yesu Kristo bo nɛ ki teh wɔn nɛ yé Yonbdaan. Tinbi bɛn wɔn, ti tɔkeh nɛ ki teh ti yé ni'tonsɔnb nɛ wɔn *Yesu bo.

6 Kimɛ Uwien wà là ye: «Kuwɛnwɛnku ní wɛnde licinñunl ni nnɔ», wɔn nɛ wɛnde' ti'fɛl ni ɲɔ tí bɛnde u'kpiɛke wà windeh [Yesu] Kristo ya nun bó nnɔ.

7 Tinbi bà yé isɛncɛb nnɔ, Uwien taa' u'gbɛmɔnmɔnt tà yé lifaaciɛnl nnɔ ki ɲukn' tinbi nɛ. Nɛn nɛ wuɔn' ki ye mituɔm mà ɲa ɲmɔbe mɛ

kpɛ nin bà nnɔ ñɛn' Uwien saan nɛ, ma ñɛn' tinbi saan.

⁸ Bi pɛbeh tɛ isɛn kɛ ni nɛ, ama ba freh ki mɛreh tɛ. Ti te iyɛnbɛn ni, ama ti tuu ki ηmɔbe lidɛndɛnɪ nɛ.

⁹ Bi bùuh tɛ, ama ba nɛndeh tɛ. Bi gbàbreh tɛ, ama ba freh ki gbendeh ti'gbɛr.

¹⁰ Uyo kɛ ti jinh *Yesu là jin' ijɛnd yà u'kuum ni nnɔ nɛ ti'gbɛn ni, ηɔ nè ní wuɔn kí ye u'fuobm mɔ te ti'ni.

¹¹ Imàñ, *Yesu bo, mikuum tuu ki kpàakeh tɛ nɛ ti'fuobm ni uyo kɛ ηɔ nè ní wuɔn kí ye u'fuobm te ti'gbɛnɛnt tà li kpɔ nnɔ ni.

¹² Nnɔ nɛ mikuum bench nin tinbi, nɛ ninbi lenh mifuobm.

¹³ Tɔ, nà kele' *Uwien ya gbɔnku ni nnɔ ti'mɔ teke' nɛn nɛ ki jin'. Ní kele' ki ye: «N teke' ki jin' ma nnɔ, nɛ ki len'.» Ti'mɔ teke' ki jin' ma nnɔ, nɛ ki lienh.

¹⁴ Imàñ, ti bɛn ki ye Uwien wà mɛkre' Yonbdaan *Yesu nnɔ li mɛkre' ti'mɔ tí li te nin *Yesu wɔ ní taa tinbi nin ninbi kí jo u'ba saan.

¹⁵ Ninbi bo nɛ i ya jɛnd kɛ tu' tɛ, ηɔ Uwien ya mɔnm ní li yɛbreh ki joh, kí cèrɛ binib bà yɛbe ní li tùɔreh ki faareh wɔ, ki kpɛkreh wɔ.

Kí li fuobe mitekjim bo

¹⁶ Nɛn bo nɛ ti'gbɛnɛnt ηa ηɛndeh. Ti'gbɛnɛnt jìinh ki joh mɔnɔn la, ti'yɛnm ni wɔn, ti fɛndeh nɛ daan kɛ daan.

¹⁷ Kime fɛnfɛnnɔ ya jɛnd ηa yé bonn nà kpɛke ti'bo, ka wuɔkreh mɔ. Ama i bondeh tɛ tí lɛ ukpɛke wà yɛbe ka tí ηmɔbe u kpɛ nin bà, ki li tuu ki te mɔ nɛ.

¹⁸ Tinbi ɲa tɔnge bi lenh tibont tà, ama ti tɔnge ba lenh tà nɛ. Kimɛ bi lenh tà nnɔ ɲa wuɔkreh, nɛ ba lenh tà nnɔ, tun tuu ki te nɛ.

5

¹ Tɔ, ti bɛn ki ye ti fuobe nin tigbɛnɛnt tà kitink kiɛ bo nɔ te tɛn lininbonl nɛ. Lininbonl nnɔ lá bere' la, ti ɲmɔbe iden yà li tuu ki te Uwien bonde' yí ki ble' tɛ paaki bó. Wɔn Uwien nɛ mɛn' iden bugbɛn, na yé nil nɛ mɛn' yí.

² Ti laan te kitink kiɛ bo ma nɔ, ti jɛndeh nɛ ki dunh, ti'nun mɔ́n tí lɛ iden yà te paaki bó nnɔ kí kɔ. Iden nnɔ te tɛn liliɛrl nɛ tí taa kí gole.

³ Ti gole' liliɛrl nnɔ la, ta ji li te ɲil.

⁴ Ti'gbɛnɛnt laan te tɛn lininbonl kitink kiɛ bo ma nɔ, ti dunh tɛn ti tuke litukl nɛ lí kpíeke nin tɛ. Na yé ti yíe tí dâan ti ɲmɔbe tigbɛnɛnt tà kitink kiɛ bo nɔ nɛ, ama ti nuunh ti li lɛ tigbɛnɛnt tà paaki bó nnɔ nɛ ɲ pibn tu'bo ɲɔ mifuobm ɲ fuɔbe kí ɲɛn nà li kpo tu'ni nnɔ.

⁵ Uwien nin u'yul nɛ bonde' tɛ nɛn kɛ. U de' tɛ *Mifuoɲaanm ma nnɔ nɛ wuɔn' ki ye ta ɲ lúo mimɔnm mà u bonde' mɛ ki ble' tɛ nnɔ.

⁶ Nɛn bo nɛ ti ɲmɔbe lifɛ̀l uyo kɛ. Ama ti bɛn ki ye ti laan ɲmɔbe ti'gbɛnɛnt tà kitink kiɛ bo nɔ, ti te kucɛ̀nku nɛ, ka nɛke Yonbdaan den.

⁷ Kimɛ mitekjim nɛ pekreh tɛ, nà yé ti lenh nà nɛ pekreh tɛ.

⁸ Imɔ̀n, ti ɲmɔbe lifɛ̀l, ki bi yíe tí dâan tuu ya gbɛnɛnt nɛ kí jo kí li te Yonbdaan saan.

⁹ Ama ti juore' ki ɲmɔbe tigbɛnɛnt tuu nɔ bii ti dâan' tù la, ti'nun mɔ́n nà bo si: tí sɔnge Yonbdaan ya yɛnm nɛ.

¹⁰ Kimɛ nɪ kpɛ ti'kɛ ɾ sere Kristo ya nun bɔ nɛ, wɔ ɾ bu tɛ tibuur kɪ cɛrɛ unil kɛ ɾ lɛ u kpɛ nà kɪ ɾɛ u tien' nà kitink kɪɛ bo. Nɪ yé nà mɔn bii nà bre nɛ la.

Kristo nɛ taan' binib nin Uwien buɾɔbu

¹¹ Ti bɛn Yonbdaan ya bom yé nibonn nà. Nɛn bo nɛ ti sureh binib bɛ ɾ tuo u'ɾɔbu bɔ. Uwien bɛn tɛ mɔnmɔnm; n du ki ye ni'mɔ bɛn tɛ mɔnmɔnm ni'fɛl ni.

¹² Ta nuunh tɪ liɛbe kɪ taa ti'ba kɪ wuɔn nɛ, ama ti yɛ nɪ lɛ ni li ɾi nà bo, kɪ li jɛbnh ni'ba kɪ ɾɛ tinbi bo nɛ. Nɛn bo, ni li fre kɪ jiin binib bà jɛbnh bi'ba upaan bo ya bont bo, kɪ dâandeh nà te lifɛl ni nnɔ bo.

¹³ Nɪ yé ti sɔnh liwaartuonl nɛ la, ti sɔnh ki dienh Uwien nɛ. Ti tɪ sɔnh liyɛnfotuonl nɛ la, ti sɔnh ki dienh ninbi nɛ.

¹⁴ Kristo ya yɛm nɛ sureh tɛ ki cɛrɛ' ti ɳmɔbe yii ya yɛnmaale. Yin si: unibaab nɛ teke' binib kɛ ya kuum ki kpo'. Nɛn bo, unil kɛ taan' ki kpo' nin wɔ nɛ.

¹⁵ U teke' bi'kɛ ya kuum ki kpo' ɳɔ nɛ ɾ wuɔn kɪ ye bà fuobe ɳa ji fuobe ki de' bi'ba, ama bi fuobe ki de' wɔn wà teke' bi'kɛ ya kuum ki kpo', kɪ mɛkre' bitɛnkpiib ni nnɔ nɛ.

¹⁶ Nnɔ nɛ, ɾɛ fɛnfɛnnɔ kɪ li joh ta ji li bɔh nib unisaal bɔh binib ma bo. Nɪ yé uyo uba ti là bɔh Kristo unisaal bɔh binib ma bo mɔnɔn la, ta ji bɔh wɔ nnɔ.

¹⁷ Nɛn bo nɛ unil yé Kristo yɔ la, udaan ji yé unifaan nɛ. Nibonkpaann gben'-a! Nibonfɛnn nɛ ji te.

¹⁸ Nɛn kɛ n̄ɛn' Uwien saan nɛ. Wɔn nɛ cɛrɛ' tinbi nin wɔn taan' buɲɔbu kɪ n̄ɛ Kristo bo, ki de' tɛ lituonl ki ye tɪ tɔke binitɔb bi'mɔ n̄ taan wɔ buɲɔbu.

¹⁹ Imɔn, Kristo bo Uwien cɛrɛ' uɲɛndun ya nib nin wɔn taan' buɲɔbu. Wa ji tuuke binib ya biil. U de' tɛ lituonl ki ye tɪ tɔke binitɔb bi'mɔ n̄ taan wɔ buɲɔbu nɛ.

²⁰ Ti se Kristo ya taal ni nɛ ki tɔkeh nɛ tigber tuu, nɛ kɪ n̄ɛ tinbi bo Uwien nin u'yul nɛ lienh nɛ. Ti gbáanh nɛ nɛ, Kristo ya yel bo, taan mɛn nin Uwien buɲɔbu.

²¹ Kristo ɲa là tien' biere iba nin itɔ. Uwien là tun' wɔ ti ya biere nɛ, ɲɔ kɪ n̄ɛ wɔn bo, Uwien n̄ bù tɛ bigbɛmòndɛnb.

6

¹ Ti tɛ ki sɔnh Uwien ya tuonl ma nnɔ bo nɛ ti sureh nɛ, ni la cɛrɛ ni laa' bupaabu bùa u'saan nnɔ n̄ juore fɛnm.

² Kimɛ n̄ kele' *Uwien ya gbɔnku ni ki ye:

«Uyo wà n̄ kɛ n̄nɔ
nɛ n teke' a'kaare.
Min̄mɛrm ya daali,
nɛ n tore' ɲɛ.»

Tɔ, n̄ ji kpaan' uyo sɔ, min̄mɛrm ya daali sɔ.

³ Ta yíe ti teh nà n̄ tuln uba Uwien ya sɛn ni ɲɔ uba n̄ len ti'tuonl bo fɛnfɛnm nɛ.

⁴ Ama tibont kɛ ni, ti wɔngɛh ki teh ti yé Uwien ya tonsɔnb nɛ, ki ɲmɔbe kuminku ki gbien' ijɛnd nin liwɔbl nin iyɛnbɛn ni.

⁵ Ti tuo' tipuɔr nin lipɛkl nin binib kpreh ti'bo ma nin kujiinku kɛ ya bol, ki pèrɛ' migùɔnm, ki wɔln' mikònm.

6 Nin nɛn kɛ ɲɔ ti'tetɛm wien nɛ. Ti ɲmɔbe mibɛnm Uwien ya sɛn bo, ki ɲmɔbe liyɛnguol, ki teh tinimɔnt. *Mifuoŋaanm te nin tɛ, ti yie binib imɔnmɔn,

7 ki kpaandeh tigber tà yé tigbɛmɔnt, Uwien ya tuɔm te nin tɛ. Ti taah tigbɛmɔnt nɛ ki teh tijekɔnwɛnt, ki ñih ki guɔnh.

8 Biba kpiɛkreh tɛ, nɛ bitɔb yuɔndeh tɛ. Biba sukreh tɛ, nɛ bitɔb pɛkeh tɛ. Bi yih tɛ bitonnɛndɛnb ama ti yé bigbɛmɔndɛnb nɛ.

9 Bi teh tɛn ba bɛn tɛ nɛ, ama kí nín bɛn tɛ kɛin. Bi likeh tɛ tɛn ti kpo' ɲɔ, ama ti nín fuobe nɛ. Bi ñih tɛ, ama ba kuuleh tɛ.

10 Bi saah ti'yɛnm, ama ti'yɛnm tuu ki sɔnge nɛ. Bi maaleh ki teh ti yé bijiinb nɛ, ama tinbi nɛ cɛreh bà yebe lɛnh lifaal. Bi maaleh ki teh ta ɲmɔbe niba nɛ, ama ti nín ɲmɔbe ni'kɛ.

11 Ninbi Korɛnt yaabɛ, ta ɲmìɛrɛ' nɛ gbɛr tuba, ti yie nɛ nin ti'fɛl kɛ nɛ.

12 Ti ya yɛnm pɛ ni'bo cɛɛn nɛ, ni ya yɛnm nɛ ɲa pɛ ti'bo.

13 Ni'mɔ ɲ tien nnɔ kí jiin tɛ. Ni'mɔ ɲ cɛrɛ ni'yɛnm ɲ li pɛ ti'bo. Ni te tɛn n'tiɛma bumu ma nnɔ nɛ cɛrɛ' n len' nɛ nnɔ.

La teh mɛn tɛn bà ɲa pɛ Wien bo

14 La taa mɛn ni'yul kí kpɛle bà ɲa teke' Uwien ki jin', kimɛ ninbi nin bɛn ɲa ɲ fre kí li tɛ gbɛr. Nà cuube nin nà ɲa cuube li fre kí taan-ii? Kuwenwenku nin licinñunl li fre kí taan-ii?

15 Kristo nin *Satan li fre kí kpaan buñɔbu-uu? Wà teke' Kristo ki jin' nin wà ɲa teke' wɔ ki jin' tɛ tigber-ii?

16 Uwien ya duku nin ibule tɛ-ɛɛ? Nɛ tinbi nɛ yé Uwien wà fuobe ya duku. Wɔn Uwien nɛ len' ki ye: «N li te bi'siik ni nɛ ki cuonh nin bɛ, ki li yé bi'Wien, nɛ bɛ ní li yé n'nib.»

17 Nɛn bo nɛ Yonbdaan liebe' ki len' ki ye: «Ñɛ mɛn bi'ni kí jɛnde bɛ. La mɛ mɛn jɔknt ya bont, ɲɔ ní teke nɛ.»

18 Wɔn Yonbdaan mituɔm kɛ ya daan tí len' ki ye: «N li yé ni'Baa, nɛ ní li yé n'bijiɛb nin n'bisiɛb.»

7

1 N'jɔtieɛ, Uwien là pùon' tinbi nɛ tu ya bont kɛ. Nɛn bo cère mɛn tí ñɛn nà kɛ yé tijɔknt tí'gbɛnɛnt nin tí'fèl ni, kí cère Uwien ní tien tɛ u'yaab kí tí gben, tí li boh wɔ.

Pɔlya yɛnm sɔnge Kristo yaab bà te Korɛnt ni nnɔ bo

2 Li ñikndeh mɛn ni'yɛnm ní li pɛ tí'bo. Ta bii' uba, ka tuln' uba, ka lɛre' ki jin' uba ya bonn.

3 Na yé n nuunh ní biin nɛ, nɛ ki lienh nɔ. Kimɛ n kpiɛ' kí len' ɲɔ ki ye ti fuobe-ee, ti kpo'-oo; ti'yɛnm pɛ ní'bo nɛ.

4 N du ní'bo ki gbien'. Ninbi nɛ yé n'bo ijɛnjɛbn. N'yɛnm dɔ cɛɛn nɛ. Tí'jɛnd kɛ ni n'yɛnm sɔnge cɛɛn nɛ.

5 Tɔ, ti tí baa' Maseduɔnn ya tinfenm ni ma, ta laa' fuorl, ama ti jin' ijɛnd kɛ ya bol nɛ len. Ikɔnkòn là jebe' tɛ ní'kɛ saan nɛ, nɛ bujɛwaanbu mɔ coh tɛ.

6 Ama Uwien wà dienh binib bà ya yɛnm saa' uyɛnduɔn nnɔ cère' Tit baa', nɛ tí'yɛnm duɔn'.

⁷ Na yé Tit ya baam baba nɛ duɔn' ti'yɛnm. U tɔke' tɛ ki ye u laa' uyenduɔn wà ni'saan nnɔ mɔ duɔn' ti'yɛnm nɛ. U tɔke' tɛ ki ye ni'nun mɔn ní tí rí lɛ nni, nɛ ni kɛ tinunsiir bo, ki ye ni'nun mɔn ní sere n'ciɛk bó. Nɛn kɛ nɛ cère' n'yɛnm tùɔre' ki sɔnge' ki gbien'.

⁸ Ní yé n là kele' nɛ kugbɔnku kùà nnɔ saa' ni'yɛnm mɔnɔn la, ma là gbiɛnde' ku'kelm bo. Ama n là gbiɛnde' kù saa' ni'yɛnm ma nnɔ bo nɛ. Imàɔn, n là gbiɛnde', kimɛ n là laa' kù saa' ni'yɛnm ama ni'yɛnsaa nnɔ ɲa wuɔke'.

⁹ Ama fɛnfɛnnɔ n'yɛnm sɔnge'. Na yé n'yɛnm sɔnge' kù cère' ni'yɛnm saa' ma nnɔ bo nɛ. Ama n'yɛnm sɔnge' ni'yɛnsaa nnɔ cère' ni lèbre' mitetem ma nnɔ bo nɛ. Uwien nɛ cère' ni'yɛnm saa'. Nɛn nɛ wuɔn' ki ye ta tien' nɛ nà bre.

¹⁰ Kimɛ uyɛnsaa wà sɔnge' Uwien ya yɛnm cèreh unil lèbreh mitetem nɛ ki lɛnh limiɛl. U ya yɛnsaa ɲa kpɛ wù rí li wi nil. Ama uyɛnsaa wà ɲa cèreh nil lèbreh mitetem bàareh nin mikuum nɛ.

¹¹ Ni'yɛnsaa nnɔ sɔnge' Uwien ya yɛnm ma nnɔ, na laa' nǐ tǐ fɔre' ma bo-oo! Na laa' ni ji teh ni bi li tien nà tonm-ii! Na laa' ni'yɛnm ji saah ni'tùonbiɛɛ bo, ni gbiɛndeh-ee! Na laa' ni ji fɛnge ibiɛre ya tienm-ii? Na laa' ni'nun mɔn ní tí rí lɛ nni-ii? Na laa' ni'nun mɔn ní sere n'ciɛk bó-oo? Na laa' ni ji nuunh unil sɔn' itùonbiɛɛ la, ní dɛre u'tub-ii? Ní teh nnɔ ma nnɔ, nǐ wuɔn' ki ye na te tigbɛr nnɔ ni nɛ.

¹² N là kele' nɛ kugbɔnku ma nnɔ, na yé wà bii nnɔ bo, ka yé u bii' wà nnɔ mɔ bo nɛ n kele' kù. Ama n là yíe rí wuɔn ninbi bugbɛn Uwien ya nun bó, kí ye ni'nun mɔn ní li se ti'ciɛk bó nɛ.

¹³ Nɛn nɛ duɔn' ti'yɛnm.

Na yé nɛn baba nɛ duɔn' ti'yɛnm. Ni là cère' Tit ya yɛnm dɔ, u ηmɔbe uyɛnsɔnge ma nnɔ nɛ cère' ti'yɛnm ti liɛbe' ki sɔnge' ki pukn'.

¹⁴ Nĩ yé ninbi bo n jɛbn' n'ba u'saan waamu la, na cuo' nni fɛ. Ti tuu ki tɔkeh nɛ tigbɛmɔnt ma nnɔ, nɛn nɛ wuɔn' ki ye ninbi bo, ti jɛbn' ti'ba Tit saan ma nnɔ ti ηmɔbe imɔn nɛ.

¹⁵ U lá tiere' ni'kɛ là boh wɔ ma bo, ki teke' wɔ kucɛnku mɔnmɔnm, ki seln' wɔ ma bo la, u tũɔreh ki yíe nɛ ki pukndeh nɛ.

¹⁶ N'yɛnm sɔnge' ki gbien', kime n du ni'bo isɛn kɛ ni nɛ.

8

Pɔl sureh Kristo ya táan yaab bɛ rí tore bi'tɔb bà te Yerusalem bó nnɔ

¹ Ti'yaabɛ, ti yíe ní bɛnde Uwien tien' Kristo ya táan yaab bà te Maseduɔnn ya tinfenm ni mimɔnm mà nnɔ nɛ.

² Ijɛnd tu' bɛ na ηmɔbe fuul ama bi juore' ki te uyɛnsɔngciɛn ni nɛ. Nin bi'jiint yebe ma kɛ nnɔ, bi de' mipum nin tinimɔnt nĩ yebe.

³ Bi de' bi'tuɔm kɛ ma bo nɛ. N li fre kí kun imɔn kí ye bi de' ki gèbre' bi'tuɔm ya bien mɔnɔn. Bi cèkre' bi'yɛnm nɛ ki de',

⁴ ki tuu ki cɛ ki teh tí cère bi'mɔ ya pum rí li te mipum mà li tore Uwien ya nib bà te Yerusalem bó nnɔ ni.

⁵ Bi tien' nĩ tĩ gèbre' ti là daan bɛ ma bo mɔnɔn. Bi kpiɛ' ki taa' bi'ba ki de' Yonbdaan nɛ, ki yaan ki taa' bi'ba ki de' ti'mɔ Uwien yíe ma bo.

⁶ Nɛn bo nɛ ti gbáan' Tit wɔ rí tũkre u là cin' mipum ya tuonl là ni'saan nnɔ kí tĩ gben lè.

⁷ Niba ɲa pɔrɛ' nɛ isɛn kɛ ni, kimɛ ni ɲmɔbe mitekjim, ki bɛn ki lienh, ki ɲmɔbe mibɛnm, ki teh ni bi li tien nà kɛ ya bol tonm, ki ɲmɔbe miyíem mà ti là wɔkn' nɛ mè nnɔ. Mipum ya sɛn ni mɔ, wuɔn mɛn kí ye ni ɲmɔbe tinimɔnt.

⁸ N lienh ma nɔ, na yé n wɔbndeh nɛ nɛ, ama n yíe ní bɛnde Uwien ya nitɔb ya nun mɔn bɛ ní de mipum ma bo nɛ. N tien' nnɔ ɲɔ ní liike ni'mɔ ɲmɔbe miyíem imɔnmɔn bii na ɲmɔbe nɛ.

⁹ Kimɛ ni bɛn ti'Yonbdaan *Yesu Kristo ya nimɔnt kpɛ ma bo. U là yé ufàadaan nɛ. Ninbi bo nɛ u tien' u'ba ujiin, ɲɔ u'jiint nnɔ ní cèrɛ ní tien bifàadɛnb.

¹⁰ N ɲmɔbe iyɛnmaale yà sɔ tigbɛr tuu bo. Iyɛnmaale nnɔ yé ni ya kpɛle nɛ. Yin si: na yé ni là kpiɛ' ki de' mipum baba nɛ, ninbi nɛ là kpiɛ' ki caan' mipum nnɔ ya gbɛr libinl là gèbrɛ' nɔ.

¹¹ Tɔ, fɛnfennɔ, ɲikn mɛn kí sɔn lituonl nnɔ kí tì gben lè ni'tuɔm kpɛ ma bo. Ni là caan' uyo wà ki ye ni li sɔn lè nnɔ, ni là cèkre' ni'yɛnm nɛ. Nɛn bo, li ɲmɔbe mɛn i ya yɛnmaalbaabe kí sɔn lè kí tì gben.

¹² Kimɛ unil ɲmɔbe iyɛnmaalmɔnmɔn wɔ ní pu la, Uwien li teke u'pum nnɔ u'yɛnmaalmɔnmɔn nnɔ bo nɛ, wa ní tɔnge mǐ yɛbe bii ma yɛbe.

¹³ Na yé ní pipre ni'bonn kɛ kí de bitɔb ɲɔ kí li cɛknh nɛ. Nǐ mɔn ni'kɛ yaam ní li kpɛ nɛ.

¹⁴ Kimɛ fɛnfennɔ ni ɲmɔbe ki gbien' ma nnɔ, nǐ mɔn ní tore bà ɲa ɲmɔbe nɛ. Ni'mɔ lá luɔ' la, bi'mɔ ɲmɔbe ki gbien' la, bɛ ní tore nɛ. Nnɔ nɛ ni'kɛ yaam li kpɛ.

¹⁵ Tɛn nǐ kɛle' ma *Uwien ya gbɔnku ni ki ye:
«Wà là laa' nǐ yɛbe
ɲa là jin' ki gbɛle'.

Wà mɔ̀ là laa' waamu
mɔ̀ ɲa là jin' nǐ pɔ̀re' wɔ̀.»

Bi sɔ̀n' Tit nin u'tɔ̀ntɔ̀knlieb Korɛnt ya du bó

¹⁶ Tɔ̀, tí faare mɛn Uwien nin u cèrɛ' Tit mɔ̀ ya nun mɔ̀n nǐ'gbɛr bo ma nnɔ̀ bo.

¹⁷ Ti tɔ̀ke' Tit wɔ̀ ń jo nǐ'saan nɛ u tuo'. Na yé u tuo' baba nɛ, u'nun là mɔ̀n wɔ̀ ń jo nǐ'saan nɛ, nɛ u cèkre' u'yɛnm wɔ̀ ń jo.

¹⁸ Ti li cèrɛ ti'ninjɛ uba mɔ̀ ń tɔ̀ke nin wɔ̀ kí jo nǐ'saan. Kristo ya táan yaab kɛ pèkeh ti'ninjɛ nnɔ̀ nɛ kí ńɛ u sɔ̀n' lituonl là tigbɛmɔ̀nmɔ̀nt ya tɔ̀km bo nnɔ̀.

¹⁹ Na yé nɛn baba bo, Kristo ya táan yaab mɔ̀nɔ̀n gènde' wɔ̀n nɛ wɔ̀ ń tɔ̀ke nin tɛ tí taa bi taan' mipum mà nnɔ̀ kí jon Yerusalem. Ti li sɔ̀n lituonl bugbɛn kí kpiɛke Yonbdaan nɛ, kí wuɔ̀n kí ye ti ɲmɔ̀be miyíem tí tore binib.

²⁰ Bi taan' mipum mà ki ɲukn' tɛ nnɔ̀ yé ilikcɛnciɛn nɛ. Ta yíe uba ń lá suke tɛ ilike nnɔ̀ ya sɛn ni.

²¹ Kimɛ na yé ti nuunh tí li teh nà mɔ̀n Yonbdaan ya nun bó baba nɛ, ti nuunh tí li teh nà mɔ̀n binib ya nun bó mɔ̀ nɛ.

²² Ti sɔ̀n' ti'ninjɛ utɔ̀ mɔ̀ wɔ̀ ń tɔ̀ke nin bà joh nǐ'saan nnɔ̀. Isɛn kɛ ni nin itùon kɛ ni, ti laa' u'nun mɔ̀n binib ya torm bo. Fɛnfɛnnɔ̀ u du nǐ'bo kí gbien' ma nnɔ̀ nɛ u'nun ji tùɔ̀re' kí mɔ̀n wɔ̀ ń jo nǐ'saan.

²³ Tit wɔ̀n yé n'tɔ̀ntɔ̀knlie nɛ, kí yé n'tonsɔ̀ntɔ̀ nǐ'saan. Ti'ninjieb bɛn yé Kristo ya táan ya tondb nɛ. Bi sɔ̀nh bɛ ń kpiɛke Kristo nɛ.

²⁴ Nɛn bo, wuɔn bɛ mɛn kɪ ye ni yɪe bɛ, ɲɔ Kristo ya tɔan yaab kɛ ɲ bɛnde kɪ ye ti jɛbnh ni'bo usɛn wà bo nnɔ yé imòn nɛ.

9

Uwien yɪe unil wà punh nin iyɛnmaalmɔnmɔn nɛ

¹ Mitorm mà ni li tore Uwien ya nib nnɔ wɔn, na ji ciɛke ɲ kele nɛ gbɔnku.

² Kimɛ n bɛn ni'nun mɔn binib ya torm bo. N là jɛbn' n'ba ni'bo Maseduɔnn ya tinfɛnm yaab saan u ya sɛn ni nɛ, ki tɔke' bɛ ki ye Kristo yaab bà te Akayi ya tinfɛnm ni nnɔ là bonde' ɲɔ bɛ ɲ de mipum haali libinl là gèbre' nɔ. Ni'nun là mɔn binib ya torm bo ma nnɔ nɛ saake' bà yɛbe ya gbɛnɛnt.

³ Nɛn bo nɛ n sɔn' ti'ninjɛb biɛ ni'saan ɲɔ n jɛbn' ni'bo usɛn wà bo nnɔ la juore' fɛnm. Li yé mɛn binib bà mɔnbe ki bonde' ki gben' tɛn n là len' ma bo.

⁴ Na tien' nnɔ, ki cère' Maseduɔnn ya tinfɛnm yaab tɔke nin nni ki baa' ni'saan ki laa' na bonde' ki gben' la, ti du ni'bo usɛn wà bo nnɔ li yé ti'bo ifɛ nɛ, ma yɪe ɲ ye i li yé ni'yi nɛ.

⁵ Nɛn bo nɛ n maale' ki ye ni kɛ ɲ cèbe ti'ninjɛb bɛ ɲ liere tɛ kɪ baa ni'saan kɪ tore nɛ, ni taan mipum mà ninbi nin ni'yul là pùon' ki ye ni li de mè nin tinimònt nnɔ. Nnɔ nɛ bi li bɛnde kɪ ye ni cèkre' ni'yɛnm nɛ ki de', na yé fiem.

⁶ Bɛnde mɛn kɪ ye: wà bule' waamu la, u lá li ce waamu nɛ. Wà bule' ni yɛbe la, u lá li ce ni yɛbe nɛ.

⁷ Wà kɛ ɲ de u cèkre' u'yɛnm wɔ ɲ de ma bo. U la de nin uyɛnsaa, ki la cère nè ɲ li yé u'bo liwɔbl mɔ. Kimɛ Uwien yɪe wà dienh nin lifèsɔngl nɛ.

⁸ Nε u ηmabe mituam wə ń de nε mimənm kε ya bol kí gbien, ηə ń tien nà kε ciekε nε uyo kε isen kε ni, kí li biε ki ηmabe ki gbien', kí fre kí tien tinimənt kε ya bol.

⁹ Tεn ńi kele' ma *Uwien ya gbənkɔ ni ki ye:

«U punh bijiinb nin tinimənt nε,
nε u'nimənt ηa ηmabe gbenm».

¹⁰ Uwien wà dienh ukpaal tibonbuor, ki dienh wə tijier nnə, wən nε li de ni'mə tibonbuor kí cère tù ń pəre, kí cère ni'niməntuon ń yebre kí gbien.

¹¹ Uwien li cère ní li ηmabe ki gbien' isen kε ni, kí li teh tinimənt kε ya bol. Nnə nε ti taah ni'pum ki tĩ dienh binib bà nnə li faare Uwien.

¹² Kimε ni sənɔ mitorm ya tuonl là nnə ηa cèreh Uwien ya nib lenh nà pəre' bε baba, li cèreh binib faareh Uwien mə ki yebe nε.

¹³ Ni'tuonl nnə wuən' ki ye ni boh Kristo ya gbemənmənt tà ni təkεh tù binib kε ya nun bó nnə, ki taakeh ni ηmabe tibont tà nin tinimənt ki toreh ben nin binitəb kε. Nεn bo nε bi bende' ki ye ni sənɔ lituonl là nnə ηmabe kpεle nε ki kpiεkreh Uwien.

¹⁴ Bi kaareh ki dienh nε, ki wəngεh ki teh bi yíe nε ki gbien' kí nε Uwien juoke' nε ki gbien' ma nnə bo.

¹⁵ Tĩ faare mεn Uwien u'paabu bùa ηa ηmabe bù kpε nin bà nnə bo.

10

Pəl kənh u'ba bo

¹ Min Pəl, n ye ń niire nε nε: ni'ni biba lienɔ ki teh n te ni'saan uyo wà la, ma kaabe, nε ma lá nεke nε la, n ji yé ukaaje-a! Kristo ya yenguol nin u'nimənt bo nε n təkεh nε ki teh:

² N faare' nɛ nɛ, la cère mɛn n lá baa ni'saan la, ní wuɔn nɛ kí ye n yé ukaajɛ. Ama binib bà maaleh ki teh ti ηmɔbe minisaaltetem nɛ ki sɔnh nnɔ, n li wuɔn bɛn kí ye n yé ukaajɛ.

³ Imɔn, ti yé binib nɛ ama ta mɔh nin nisaaltuɔm.

⁴ Kimɛ ti ηmɔbe tijekɔnwɛnt tà nnɔ ηa ñɛn' nisaal saan, tù ñɛn' Uwien saan nɛ ki ηmɔbe mituɔm. Ti taah tu ya tuɔm nɛ ki gbendeh nà kɛ ηmɔbe mituɔm ya gbɛr, ki cèreh bitonnɛndɛnb ya yɛnmaale juonh fɛnm,

⁵ ki gbendeh nà kɛ yé tigbengt ya bonn ki piendeh binib bi la bɛnde Uwien nnɔ ya gbɛr, ki lèbreh unil kɛ ya yɛnmaale wɔ ní li boh Kristo.

⁶ Ni tí laa' uyo wà ni boh Kristo ki tí gben' la, ti li dɛre wà kɛ ηa boh wɔ ya tub.

⁷ Li likeh mɛn tibont tu'donbó. Unil du u'ba bo ki ye u yé Kristo yɔ la, wɔ ní taa kí ble u'yul ni kí ye u yé Kristo yɔ la, ti'mɔ yé Kristo yaab nɛ.

⁸ Yonbdaan de' tɛ ticiɛnt tí cère ni'cɛkl ní kpére nɛ, wa ye tí bere lè. Ní yé n pèkeh n'ba ticiɛnt nnɔ bo ní tí kɛnde' waamu mɔnɔn la, na coh nni fɛ.

⁹ Ma yíe nè ní li naan tɛn n nuunh ní fènde nɛ nɛ kí ñɛ tigbɔnt tà n kieh nɛ tù nnɔ bo.

¹⁰ Kimɛ biba lienh ki teh n kieh mimaam mà tigbɔnt ni nnɔ faa nɛ ki cɔkreh binib, ama n ji lá te bi'ni la, n yé ujiin nɛ, ki lienh gbɛfɛnm.

¹¹ Wà kɛ lienh nnɔ ní li bɛn kí ye ta nɛke ni'saan ki kɛle' tigbɔnt ni ki ye ma la, ti tí lá baa' mɔ la, ti li tien nnɔ nɛ.

¹² Ta tuo' tí taa ti'ba kí nɛnge binib bà wɔngɛh bi'ba nnɔ, ki niireh nin tí gèkn nin bɛ. Ba ηmɔbe yɛnm. Bi taah bi'ba nɛ ki teh kunɛnnɛnku, ki liebe' ki taah bi'ba ki kpàandeh kù.

¹³ Tinbi bɛn wɔn, ta ń li jɛbnh ti'ba kɪ tɪ kɛnde. Ti li jɛbn ti'ba ki tɪ kpaan' Uwien sien' tɛ tɪ sɔn kɪ kpaan nà saan nnɔ nɛ. Wɔn nɛ cɛrɛ' ti baa' ni'mɔ saan.

¹⁴ Ti là baa' ni'saan ma nnɔ ta gɛbre' ti'biɛn. Ti là kpaan' Uwien sien' tɛ nà saan nɛ. Tinbi nɛ cinbe ki kpiɛ' ki baa' ni'saan ki tɔke' nɛ Kristo ya gbɛmɔnmɔnt.

¹⁵ Ta ń gɛbre ti'tuonl ya biɛn kɪ tɪ ń li jɛbnh ti'ba bitɔb yaal bo. Ama ti daan ki ye ni li kpɛrɛ mitekjim ni. Nnɔ nɛ ti li sɔn itùon ni'ni yɛ ń li yɛbe. Ama ta ń gɛbre Uwien sien' ki ye tɪ sɔn kɪ kpaan nà saan.

¹⁶ Ti li joh idu yà tɔ ni'yu bo ni, ki tɔkeh binib tigbɛmɔnmɔnt, ta ń jo bitɔb sɔn' nà saan, kɪ li jɛbnh ti'ba bi'tùon bo.

¹⁷ Nɪ kɛle' *Uwien ya gbɔnku ni ki ye: «Unil ye wɔ ń wuɔn u'ba la, wɔ ń wuɔn u'ba Yonbdaan bo.»

¹⁸ Na yɛ Yonbdaan ya yɛnm sɔnge unil wà pɛkeh u'ba bo nɛ, wɔn Yonbdaan pɛkeh wà la, u'yɛnm sɔnge wɔn bo nɛ.

11

Pɔl nin bà taah bi'ba ki teh Yesu ya tondb nnɔ ya gber

¹ Tɔ, ni bi tuo' la, ní cɛbe nni ń len nin nɛ mijɔrlɛnm waamu. Nɪkn mɛn kɪ tuo.

² N yɛ nɛ cɛɛn nɛ, ka sɛ ni'bo tɛn Uwien ɲa sɛ ni'bo ma. Kimɛ ni te tɛn ujɛfaan nɛ ń taa nɛ kɪ pun ujɛ uba kpein, wɔn si Kristo. Wɔ ń teke nɛ tɛn ujɛfaan wà ɲa bɛn jɛ fiebu.

³ Ama n fɛnge nibonn niba nɛ. Nɛn si: uwɛ là taa' ucekn ki lɛrɛ' ɛfa ma nnɔ, bi la lá taa gbɛfɛnfɛnm

uba kí lèbre ni'yɛnmaale kí saa ni'tetem mà cuube ni la ji ní li pɛ Kristo bo ni'donbó nɛ.

⁴ Bɛ tien' unitɔ baa' ki lá tɔke' nɛ *Yesu uba ya gbɛr wa yé ti là tɔke' nɛ wà ya gbɛr bii u tí wuɔn' nɛ nà ɲa tɛ nin ni là laa' *Mifuoñaanm ma nnɔ bii u tí tɔke' nɛ tigbɛmɔnmɔnt tà ɲa tɛ nin ti là tɔke' nɛ tà nnɔ la, ni tuonh-i?

⁵ Ma laa' bà yih bi'ba *Yesu ya tondmɔnb nnɔ cɛn' nni nà.

⁶ Nba la, milenm ni nɛ ma freh ki lienh mɔnmɔnm ama mibɛnm mɛn ni, na te nnɔ. Ti wuɔn' nɛ isɛn kɛ ni nin ti teh nà kɛ ni, ki ye ti bɛn.

⁷ N là jiin' n'ba tingi, ki kpian' nɛ, ki tɔke' nɛ Uwien ya gbɛmɔnmɔnt ka teke' ni'saan bonn ma nnɔ, n bii' nɛ-ɛɛ?

⁸ N là pende' Kristo ya táantɔ yaab nɛ ki fre' ki sɔn' ki tore' nɛ, kimɛ bɛn nɛ là pèh nni kupaaku.

⁹ Uyo wà n là te ni'saan nnɔ, n là ciɛke tibont ama ma là miɛh uba niba. Kimɛ ti'ninjib bà ñɛn' ní Maseduɔnn ya tinɛnm bó ní nnɔ de' nni nà kɛ là ciɛke nni. Ma là yíe ní li yé ni'ni uba bo tukl isɛn kɛ ni, ka lí li tien uba bo tukl mɔ.

¹⁰ Kí ñɛ Kristo ya gbɛmɔnt tà n ɲmɔbe tù nnɔ bo nil ɲa te Akayi ya tinɛnm ni kí pian nni n la jɛbn n'ba ni ya bonn bo.

¹¹ Bɛ bo nɛ n len' nnɔ? Ma yíe nɛ nɛ-ɛɛ? Uwien wɔn bɛn ki ye n yíe nɛ.

¹² N teh nà nɔ, n lí li teh nɛn nɛ, ɲɔ binib bà nuunh bi li dule nà bo kí wuɔn bi'ba kí ye tinbi nin bɛn kpɛ nnɔ, la ɛ bi li dule nà bo.

¹³ Bi ya nib nɛndeh nɛ ki teh bi yé Kristo ya tondb. Bi yé bitonsɔnb bà lɛreh binib nɛ, ki bɔndeh bi'nun bó ki teh bi yé Kristo ya tondb.

14 Bi teh nà nnɔ ɲa yé bonn nà coh yɔkm, kime *Satan mɔnɔn bɔndeh binib ya nun bó nɛ ki teh u yé Uwien ya tond wà yé kuwenwenku.

15 Nɛ u'tonsɔnb mɔ bɔndeh binib ya nun bó ki teh bi teh nà cuube la, ni'mɔ ɲa yé bonn nà coh yɔkm. Bi tí li fɔre kí lɛ utudɛre wà bi'tùon kpɛ wù nɛ.

Pɔljènde' Yesu Kristo bo

16 N tí ye ní len nɛ kí lere nɛ. Ni la maaleh ki teh n yé ujɔr nɛ. Bii ni tí maale' ki ye n yé ujɔr nɛ la, ní tien sukle n'bo ɲɔ n'mɔ ní fre kí jɛbn n'ba waamu.

17 N lienh nà nɔ ɲa yé Yonbdaan yíe ní len ma bo. N lienh tɛn ujɔr nɛ, kime n ɲmɔbe n li ñi nà bo kí jɛbn n'ba.

18 Binib bà yɛbe jɛbnh bi'ba minisaaltetem bo ma nnɔ, n'mɔ li fre kí jɛbn n'ba-a!

19 Ni yih ni'ba biyɛnfodɛnb nɛ. Bɛ tien' ni toh ki cengeh ijɔr ya gbɛr ki tuonh i'ñuɔn bó?

20 Kime ni tuonh bi teh nɛ iyonbe, ki jinh ki pendeh nɛ, ki fienh ni ɲmɔbe nà kɛ, ki yindeh nɛ, ki kpɔbreh nɛ.

21 N len' nà nɔ, ní yé ifɛ nɛ. Ti gbɛle' ti'ba cɛɛn nɛ ki te nnɔ.

Unil mɛnge' lifɛl ki jɛbn' u'ba nibonn bo la, n'mɔ li mɛnge lifɛl kí jɛbn n'ba nɛ, haali n lí lienh mijòrlenm mɔnɔn la.

22 Binib bugbɛn yé Ebrembɛ nɛ-ɛɛ? N'mɔ yé wɔn nɛ. Bi yé Israyɛl yaab nɛ-ɛɛ? N'mɔ yé wɔn nɛ. Bi yé *Abraham ya yaabii nɛ-ɛɛ? N'mɔ yé len nɛ.

23 N ji ye ní tùɔre kí len mijòrm sɔ. Bi yé Kristo ya tonsɔnb nɛ-ɛɛ? N yé Kristo ya tonsɔnl ki cɛn' bɛ, ki sɔn' ki cɛn' bɛ, bi pɛkn' nni ki cɛn' bɛ, ki ñi' nni ki

cɛn' bɛ. N tuu ki lɛnh kinunbɔnk kà li fre kí baa nin nni mikuum.

24 Bolm miɲun, *Sufmbɛ ñi' nni inalɛbe ñinm pita nin miwɛ.

25 Bolm mita, Erom yaab mɔ ñi' nni ilɛnbɛn. Miba, bi yɛke' nni itɛn. Bolm mita, buɲɛrbu lin' nin nni. Miba mɔ n tien' miɲunciɛnm bo liwen-tunɲmɛnl nin kuɲɔnɲmɛnku.

26 Uyo wà kɛ n joh isɛn la, n lɛnh kinunbɔnk kɛ ya bol nɛ. N laa' kinunbɔnk ikpen bo, ki laa' kinunbɔnk idukond saan, ki laa' kinunbɔnk n'yaab *Sufmbɛ saan, ki laa' kinunbɔnk bà ɲa yé *Sufmbɛ saan, ki laa' kinunbɔnk iducɛnciɛn ni, ki laa' kinunbɔnk nib ɲa kɔ nà saan, ki laa' kinunbɔnk miɲunciɛnm bo, ki laa' kinunbɔnk bà nɛndɛh ki tɛh bi yé Kristo yaab nnɔ saan.

27 N'gbɛnɛnt ben' itùon ni, kujiinku kɔn' nni. N sɔbe ki pèreh migùɔnm. Mikònm nin uɲuɲun kɛ cuo' nni, n gɔh ki tɛkreh ka jinh. N ñuh tiwɔr ka ɲmɔbe niba ní ɲɛkn n'ba bo.

28 Ma kaan' ki gben' nà kɛ tu' nni. Ama n'nun mɔn nà bo si: Kristo ya táan kɛ yaab ya gber nɛ ciɛke nni daan kɛ daan.

29 Nɲɛ yé ujiin ɲɔ ma tien' n'ba tɛn ujiin-i? Nɲɛ tùre' Uwien ya sɛn ɲɔ na wire' nni ki gbien'-i?

30 Nì kpɛ ní jɛbn n'ba la, n li jɛbn n'ba n'jiint bo nɛ.

31 Yonbdaan *Yesu ya Baa Uwien wà si kupɛnpɛku uyo wà ɲa ɲmɔbe gbenm nnɔ bɛn ki ye ma nɛndɛh.

32 N là te Damas ya du ni ubɛr Aletas ya yo nɛ. Udu nnɔ ya ciɛn là nuunh wɔ ní cuo nni, nɛ ki cèrɛ' u'sojambɛ se udu nnɔ ya guon ya nañɔbu saan ki gu.

³³ Ama bi ñen' nni likɛndɛncɛncienl ni nɛ udu nnɔ ya guonl là guɔn' wù nnɔ ya dubonl liba, nɛ n ñmɛrɛ' u'nuɔ ni.

12

Uwien kpiire' tibont tà ki wuɔn' Pɔl

¹ Ní kpɛ ní li jɛbnh n'ba-aa? Na ñmɔbe kpɛle. Ama n li len tibont tà kɛ Yonbdaan kpiire' tù ki wuɔn' nni nnɔ bo.

² N bɛn ujɛ uba u yé Kristo yɔ. * Ibin piik nin inan sɔ, Uwien taa' wɔ ki don' paaki ya paaki ya paaki bó. U don' nin u'gbɛnɛnt nɛ-ɛɛ! Ma bɛn. Wa tí don' nin u'gbɛnɛnt-ii! Ma bɛn. Uwien nɛ bɛn.

³ Udaan don' nin u'gbɛnɛnt bii wa don' nin u'gbɛnɛnt-ii! Ma bɛn. Uwien nɛ bɛn. Ama n bɛn

⁴ ki ye Uwien taa' wɔ ki don' paaki ki tí baa' wɔn Uwien den. Nɛn saan nɛ u cii' tigbɛr tà nisaal ña ní lɛ u li taa iñɔbon yà kí len kí tɛkn tù, ka ñmɔbe sɛn wɔ ní len tù mɔ.

⁵ U ya daan bo n li jɛbn n'ba. Ama min bugbɛn bo wɔn n li jɛbn n'ba n'jiint bo nɛ.

⁶ N bi yíe ní jɛbn n'ba la, n bi li fre kí jɛbn, nɛ na bi yé n'bo jòrm, kimɛ n bi li lienh tigbɛmɔnt baba nɛ. Ama ma jɛbnh n'ba, kimɛ ma yíe uba ní li ñmɔbe n'bo iyɛnmaale yà cɛn' u lenh n teh nà nin u ciuh n lienh nà.

⁷ Kimɛ Uwien kpiire' tibonmɔnmɔnt ki wuɔn' nni. Uwien ña yíe ní li jɛbnh n'ba tibont bugbɛn bo ma nnɔ, nɛ ki cɛrɛ' *Satan sɔn' nibonn niba, ní lá kɔn' n'gbɛnɛnt ni, ki cɔkreh nni tɛn ukonkon nɛ ní pien nni n la li jɛbnh n'ba.

* **12:2** Pɔl ye *ujɛ uba* ma nnɔ, u niireh wɔn bugbɛn nɛ.

⁸ N gbáan' Yonbdaan bol mita nɛ ki ye wɔ́ rí ñɛn nɛ̀ n'gbɛnɛnt ni,

⁹ ama u tɔ́ke' nni ki ye: «N'juokm li dɛ̀kre ɲɛ. Kimɛ a yé ujiin uyo wà la, u ya yo nɛ n wɔ̀ngɛh n'tuɔ̀m.» Nɛn bo, n li tuo kí li jɛ̀bnh n'ba n'jiin bo. Nnɔ́ nɛ Kristo ya tuɔ̀m li te nni.

¹⁰ Nɛn bo, n lá te tijiint ni bii tisukr ni bii micɛ̀cɛ̀km ni bii liwɔ̀bl ni bii iyɛnɛn ni Kristo bo la, n'yɛnm sɔ̀ngɛ nɛ. Kimɛ uyo wà mituɔ̀m lá pɔ̀rɛ' nni la, u ya yo nɛ n tɔ̀rɛh ki lɛnh mituɔ̀m.

Pɔ̀ljieh Kristo yaab bà te Korɛnt ni nnɔ́

¹¹ Ni laa'-aa! Ninbi nɛ cɛ̀rɛ' n lienh mijòrm. Ninbi nɛ bi li wuɔ̀n binib n yé udaan wà. Nin ma yé niba ma kɛ nnɔ́, bà yih bi'ba *Yesu ya tondm̀nɛ nnɔ́ ɲa cɛ̀n' nni niba.

¹² N là te ni'saan ma nnɔ́ n là ɲm̀ɔ̀be kuminku ki gbien', ki teh miyɔ̀km ya bont kɛ ya bol. Nɛn nɛ wɔ̀ngɛh ki teh n yé *Yesu ya tond.

¹³ Kristo ya táantɔ́ yaab laa' bà ki cɛ̀n' ninbi? Ma là yé ni'bo tukl ma nnɔ́ nɛ tien' n'biil-ii? Ní yé nɛn bo la, fèrɛ nni mɛn.

¹⁴ N bonde' ki gben' rí baa ni'saan bolm̀ta sɔ́. N baa' la, ma tí lì li yé ni'bo tukl, kimɛ n bàareh ninbi bo nɛ, ma bàareh ni'faal bo. Na yé mubumu nɛ nuunh lifaal ki blinh mu'baambɛ, bibaambɛ nɛ nuunh lifaal ki blinh bi'bumu.

¹⁵ Mìn li tuo kí taa n ɲm̀ɔ̀be nà kɛ, kí sɔ̀n lituonl kí tore nɛ, ki li tuo kí taa mìn bugbɛn m̀nɔ̀n kí cɛ̀be nɛ. N yíe nɛ ki gbien' la, ninbi yíe nni ma bo nnɔ́ li kùore nɛ-ɛɛ?

¹⁶ Im̀n, ma là yé ni'bo tukl. Ama biba maaleh ki teh n là ɲm̀ɔ̀be ununwien nɛ, ki taah ucekn ki lɛrɛh ki jinh nɛ.

17 Liike mɛn binib bà kɛ n sɔn' bɛ ni'saan nnɔ, n ñi' uba bo ki lɛrɛ' ki jin' nɛ-ɛɛ?

18 N là sɔn' Tit ni'saan ma ki cèrɛ' ti'ninjɛ uba tɔkɛ nin wɔ nnɔ, u la lɛrɛ' ki jin' nɛ-ɛɛ? Min nin wɔn kɛ ŋa là ŋmɔbe iyɛnmaale iba nɛ ki kpe usɛn uba-aa?

19 Ni ñɛn' uyo ki maaleh ki teh ti lienh ki nuunh tí lɛ imɔn nɛ ni'saan-a! Na te nnɔ. Ti yé Kristo yaab nɛ, ki te Uwien ya nun bó ki lienh. Ti'jɔtieɛ, ti teh nɛn kɛ ki nuunh ni'tekjim nɛ rí kpére Uwien ya sɛn ni.

20 Kimɛ n fɛnge n la lá baa' ni'saan kí lɛ ni te ma bi yíe ní li te ma bo, ni'mɔ rí lɛ n te na bi yíe n li te ma bo nɛ. N fɛnge n la lá baa' kí lɛ ifinfinde nin iponponbe nin ubenpiebe nin kunanierku nin itɛnfuon nin kuñɔkpɔbku nin tigbengt nin fɛnfɛnm nɛ te ni'ni nɛ.

21 N liɛbe' ki fɛnge n la lá baa' ni'saan Uwien cèrɛ' rí ji ifɛ ni'bo, kí muɔ binib bà yɛbe, ki tien' ibiɛrɛ ka lèbre' bi'tetem, ki juore' ki teh tijɔknt ya bont, ki pɛ lisɔnsɔndl bo, ki teh fɛnfɛnm kɛ ya bol nnɔ bo nɛ.

13

Igbierfɔrke nin micèbm

1 N ji we ní ni'saan bolmta sɔ. Ní kɛle' *Uwien ya gbɔnku ni ki ye: «Bi ye bɛ rí gben tigbɛr tà kɛ la, bi li cenge bimɔnkunb bile bii bita bó nɛ kí yaan kí gben tù.»

2 N là baa' ni'saan miliem ma nnɔ n là tɔkɛ' binib bà kɛ là tien' ibiɛrɛ nnɔ nin bitɔb kɛ ŋɔ. Fɛnfɛnnɔ ma te ni'saan, n tí juɔ' ki tɔkeh bɛn nɛ ki teh n lá baa' la, ma rí dàan bi'ni uba kpein mɔnɔn.

³ Tɔ, ni nuunh kudɪeku kùà wɔngɛh ki teh Kristo nɛ cèrɛh n lienh-a! Wɔn ɲa yé jiiin ni'bo, u yé utɔdaan nɛ ni'ni.

⁴ Imɔn, u là tien' u'ba ujjiiin nɛ bi kpɛ' wɔ udɔpɔnpɔn bo, ama fɛnfɛnnɔ Uwien ya tuɔm bo nɛ u fuobe. Tinbi bà yé u'yaab nnɔ mɔ yé bijjiinb nɛ. Ama ninbi bo nɛ ti'mɔ li fuobe nin wɔ kí ñɛ Uwien ya tuɔm bo.

⁵ Liike mɛn ni'tetem te ma bo, kí fiin ni'ba kí liike ni'fuobm kpe mitekjim ya sɛn-ii? Na bɛn ki ye *Yesu Kristo te ni'ni-ii? Nba la, ní fiin ni'ba kí lɛ na te nnɔ ɲa ñí la.

⁶ N ɲmɔbe lidɛndɛnl ki ye ni fiin' la, ni li bɛnde kí ye ti ya tuonl ɲa juore' fɛnm.

⁷ Ti miɛh Uwien wɔ ń cèrɛ ni la li teh nà bre nɛ. Na yé ti nuunh tí wuɔn nɛ kí ye ti ɲmɔbe imɔn nɛ; ti nuunh ní li teh nà mɔn nɛ. Ní ye nè ń wuɔn kí ye ta ɲmɔbe mɔn mɔnɔn la, na bre.

⁸ Kimɛ ta ɲmɔbe tuɔm tí pien tigbɛmɔnt ama ti ɲmɔbe mituɔm tí sɔn ɲɔ tù ń li joh inun bó nɛ.

⁹ Ninbi faa ɲɔ tinbi yé bijjiinb la, ti'yɛnm sɔnge nɛ. Ti miɛh nà ti'kaare ni si: ní tien binicekrkaab mitekjim ni nɛ.

¹⁰ Nɛn nɛ cèrɛ' ma laan baa' ni'saan ma nnɔ n kɛlɛ' kugbɔnku kuu ki de' nɛ. Ma yíe n lá baa' la, ń lɛ ní kpɛ ń wuɔn nɛ kí ye n bre kí ñɛ Yonbdaan de' nni ticiɛnt tà nnɔ bo. U de' nni tù ki ye ń cèrɛ ni'cɛkl ń kpére nɛ, wa ye ń bere lè.

¹¹ Tɔ, n'yaabɛ, li te mɛn uyɛnsɔnge ni, kí li nuunh ní li yé binicekrkaab mitekjim ni. Li duɔndɛh mɛn tɔb ya yɛnm, kí li tɛ iyɛnmaale, kí li ɲmɛ nin tɔb ɲɔ Uwien miyíem nin uyɛnduɔn ya daan ń li te nin nɛ.

¹² Li fuondeh mɛn tɔb mɔnmɔnm. Uwien ya nib kɛ fuondeh nɛ.

¹³ Yonbdaan *Yesu Kristo ya juokm nin Uwien ya yɛm nin Mifuoñaanm ya taanm nɛ li te nin ni'kɛ.

Uwien ya Jɔtiefɛnku ya gbɔnku
The New Testament in the Ngangam language of Togo
copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ngangam

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ngangam

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
f30fbe0b-cda1-5a60-a4ee-8be80c6caef6